

RAPPORT OVER:

Grunnundersøkelser for Langerud sykehjem, personalboliger.

R - 1268

15. august 1974

OSLO KOMMUNE
GEOTEKNISK KONTOR

Tilhører Undergrunnskartverket
Nasjonalarkiv

SOI-10^{IV} OS
over. Søllo

reg

OSLO KOMMUNE

Geoteknisk kontor
KINGOS GT. 22, OSLO 4
TLF. 37 29 00

RAPPORT OVER:

Grunnundersøkelser for Langerud sykehjem, personalboliger.

R-1268

15. august 1974

- Bilag A og B: Beskrivelse av bormetoder
" C: Beskrivelse av laboratorieundersøkelser
" 1: Situasjons- og borplan
" 2 og 3: Borprofiler
" 4 og 5: Profiler

INNLEDNING:

Etter oppdrag fra Byggedirektøren, rekv. nr 055889 av 6.6.74, har Geoteknisk kontor utført grunnundersøkelser for bygging av personalboliger for Langerud sykehjem.

Hensikten med undersøkelsene har vært å bestemme fjellets beliggenhet og løsmassenes fasthet for derved å kunne velge fundamenteringsmetode.

Det er tidligere utført orienterende grunnundersøkelser i området, vår rapport R-664, Skullerud gård. En oversikt er gitt i bilag 1.

MARKARBEID:

Markarbeidet er utført av borlag fra vår markavdeling i perioden 18. juli - 5. august d.å. Det er foretatt sonderboringer med slagbor og dreiebor i 28 borpunkter, 2 skovlboringer og 1 prøveserie med 54 mm prøvetaker. Prøveserien ble tatt ved det borpunkt der dreiemotstanden var minst. En oversikt over boringene er gitt i bilag 1. Her er terrengkote, kote for antatt fjell og bordsdybde angitt ved borhullene. Bilag 4 og 5 viser resultatet av sonderboringene, og her er også medtatt to tidligere boringer.

LABORATORIEARBEID:

I laboratoriet er det foretatt bestemmelse av vanninnhold i prøvene fra skovlboringene. På 54 mm prøvene er det utført bestemmelse av vanninnhold, plastisitet, romvekt og udrenert skjærfasthet i uforstyrret og omrørt tilstand. Resultatene er vist i bilag 2 og 3.

GRUNNFORHOLD:

Terrengets høyde varierer mellom kote 122,2 og kote 125,1. Dybden til antatt fjell varierer mellom 1,9 m og 7,9 m. Kote for antatt fjell varierer mellom 115,1 og 121,8.

Løsmassene innen området varierer noe både i tykkelse og fasthet. Overalt er det øverst en tørrskorpe av varierende tykkelse, og i mange av punktene går tørrskorpen til fjell. I det området der fjellet ligger lavest er det under tørrskorpen et lag av middels fast leire. Prøvene som er tatt viser at leiren har et vanninnhold mellom 20% og 35%. Leiren er middels plastisk og lite sensitiv.

RESULTAT AV UNDERSØKELSEN:

På grunnlag av de målte data for vanninnhold, plastisitet og skjærfasthet er det utført overslagsmessige setningsberegninger.

Disse tilsier at det må ventes setninger på 2-4 cm der hvor dybdene er størst og tilnærmet null hvor dybdene er minst. Vi mener likevel at bygget bør kunne fundamenteres på løsmassene med tillatt såletrykk 15,0 t/m². Dette forutsetter at en unngår å få en del av bygningen på løsmasser og en annen del på fjell. Det må videre sikres at en mellom fjell og underkant fundament har et lag av lite kompressible masser av tykkelse minst 0,5m. Endelig bør en sørge for å benytte materialer og konstruksjoner som tåler noe skjevsetninger. Underkant fundament kan med fordel heves 0,5 - 1,0 m i forhold til de opprinnelige planer. Dette vil gi noe mindre setninger i leiren, og følgelig mindre skjevsetninger.

Geoteknisk kontor

A. Eggstad

T. Føyn

Beskrivelse av sonderingsmetoder.

DREIEBORING:

Det anvendte borutstyr består av 20 mm borstenger i 1 m lengde som skrues sammen med glatte skjøter. Boret er nederst forsynt med en 20 cm lang pyramideformet spiss med største sidekant 30 mm. Spissen er vridd en omdreining.

Boret presses ned av minimumsbelastning, idet belastningen økes trinnvis opp til 100 kg. Dersom boret ikke synker for denne belastning foretas dreining. Man noterer antall halve omdreininger pr. 50 cm synkning av boret.

Ved opptegning av resultatene angis belastningen på venstre side av borhullet og antall halve omdreininger på høyre side.

HEJARBORING: (RAMSONDERING).

Et Ø 32 mm borstål rammes ned i marken ved hjelp av et fall-lodd. Borstålet skrues sammen i 3 m lengder med glatte skjøter, og borstålet er nederst smidd ut i en spiss. Ramloddets vekt er 75 kg. og fallhøyden holdes lik 27 - 53 eller 80 cm, avhengig av rammemotstanden.

Hvor det er relativt store dybder (7-8 m eller mer) anvendes en løs spiss med lengde 10 cm og tverrsnitt 3.5 x 3.5 cm. Den større dimensjon gjør at friksjonsmotstanden langs stengene blir mindre og boret vil derfor lettere registrere lag av varierende hårdhet. Videre medfører denne løse spiss at boret lettere dras opp igjen idet spissen blir igjen i bakken.

Antall slag pr. 20 cm synkning av boret noteres og resultatet kan fremstilles i et diagram som angir rammemotstanden Q_0 .

Rammemotstanden beregnes slik: $Q_0 = \frac{W \cdot H}{\Delta s}$ hvor W er loddets vekt,

H er fallhøyden og Δs er synkning pr. slag. Dette diagram blir ikke opptegnet hvis man bare er interessert i dybden til fjell eller faste lag.

COBRABORING:

Det anvendte borutstyr består av 20 mm borstenger i 1 m lengde som skrues sammen med glatte skjøter. Boret er nederst forsynt med en spiss.

Dette utstyr rammes til antatt fjell eller meget faste lag med en Cobra bormaskin.

SLAGBORING:

Det anvendte borutstyr består av et sett 25 mm borstenger med lengdene 1, 2, 3, 4, 5 og 6 m. Stengene blir slått ned inntil antatt fjell er nådd. (Bestemmes ved fjellklang).

SPYLEBORING:

Utstyret består av 3 m lange $\frac{1}{2}$ " rør som skrues sammen til nødvendige lengder.

Gjennom en spesiell spiss som er skrudd på rørene, strømmer vann under høyt trykk, og løser jordmassene foran spissen under redpressing av rørene. Massene blir ført opp med spylevannet. Bormetoden anvendes i finkornige masser til relativt store dyp.

Beskrivelse av prøvetaking og måling av skjærfasthet og porevannstrykk i marken.

PRØVETAKING:

A. 54 mm stempelprøvetaker Med dette utstyr kan man ta opp uforstyrrede prøver av finkornige jordarter. Prøven tas ved at en tynnvegget stålsylinder med lengde 80 cm og diameter 54 mm presses ned i grunnen. Sylinderen med prøven blir forseglet med voks i begge ender og sendt til laboratoriet.

B. Skovelbor Dette utstyr kan anvendes i kohesjonsjordarter og i friksjonsjordarter når disse ligger over grunnvannsnivået. Det tas prøver (omrørt masse) for hver halve meter eller av hvert lag dersom lagtykkelsen er mindre.

C. Kannebor Prøvetakeren består av en ytre sylinder med en langsgående skjærformet spalteåpning, løst opplagret med en dreiefrihet på 90° på en indre fast sylinder med langsgående spalteåpning. Prøvetakeren fylles ved at skjæret ved dreining skraper massen inn i den indre sylinder. Utstyret kan anvendes ved friksjons- og kohesjonsjordarter.

VINGEBORING:

Skjærfastheten bestemmes i marken ved hjelp av vingebor. Et vingekors som er presset ned i grunnen dreies rundt med en bestemt jamm hastighet inntil en oppnår brudd. Maksimalt torsjonsmoment under dreiningen gir grunnlag for beregning av skjærfastheten. Grunnens skjærfasthet bestemmes først i uforstyrret og etter brudd i omrørt tilstand. Målingene utføres i forskjellige dybder. Ved vurdering av vingeborresultatene må en være oppmerksom på at målingene kan gi gale verdier dersom det finnes sand, grus eller stein i grunnen. Skjærfasthetsverdien kan bli for stor dersom det ligger en stein ved vingen, og den målte verdi kan bli for lav dersom det presses ned en stein foran vingen, slik at leira omrøres før målingen.

PIEZOMETERINSTALLASJONER.

Til måling av poretrykket i marken anvendes et utstyr som nederst består av et porøst \emptyset 32 mm bronsefilter. Dette forlenges oppover ved påskrudder rør. Fra filteret føres plastslange opp gjennom rørene. Filteret med forlengelsesrør presses eller rammes ned i grunnen. Systemet fylles med vann og man måler vanntrykket ved filteret ved å observere vannstanden i plastslangen.

Poretrykksmålinger må som regel foregå over lengre tid for å få registrert variasjoner med årstid og nedbørsforhold.

Beskrivelse av vanlige laboratorieundersøkelser:

I laboratoriet blir prøvene først beskrevet på grunnlag av besiktigelse. For sylinderprøvenes vedkommende blir det skåret av et tynt lag i prøvens lengderetning. Derved blir eventuell lagdeling synlig.

Dernest blir følgende bestemmelser utført:

Romvekt γ (t/m^3) av naturlig fuktig prøve.

Vanninnhold w (%) angir vekt av vann i prosent av vekt av fast stoff. Det blir utført flere bestemmelser av vanninnhold fordelt over prøvens lengde.

Flytegrensen w_L (%) og utrullingsgrensen w_P angir henholdsvis høyeste og laveste vanninnhold for plastisk område av omrørt materiale. Plastisitetsindeksen I_P er differansen mellom flyte- og utrullingsgrensen.

Disse konsistensgrenser er meget viktige ved en bedømmelse av jordartenes egenskaper. Et naturlig vanninnhold over flytegrensen viser f.eks. at materialet blir flytende ved omrøring. Konsistensgrensene blir vanligvis bestemt på annenhver prøve.

Skjærfastheten s (t/m^2) er bestemt ved enaksede trykkforsøk.

Prøven med tverrsnitt 3.6×3.6 cm og høyde 10 cm skjæres ut i senter av opptatt prøve, \varnothing 54 mm. Det er gjennomgående utført to trykkforsøk for hver prøve.

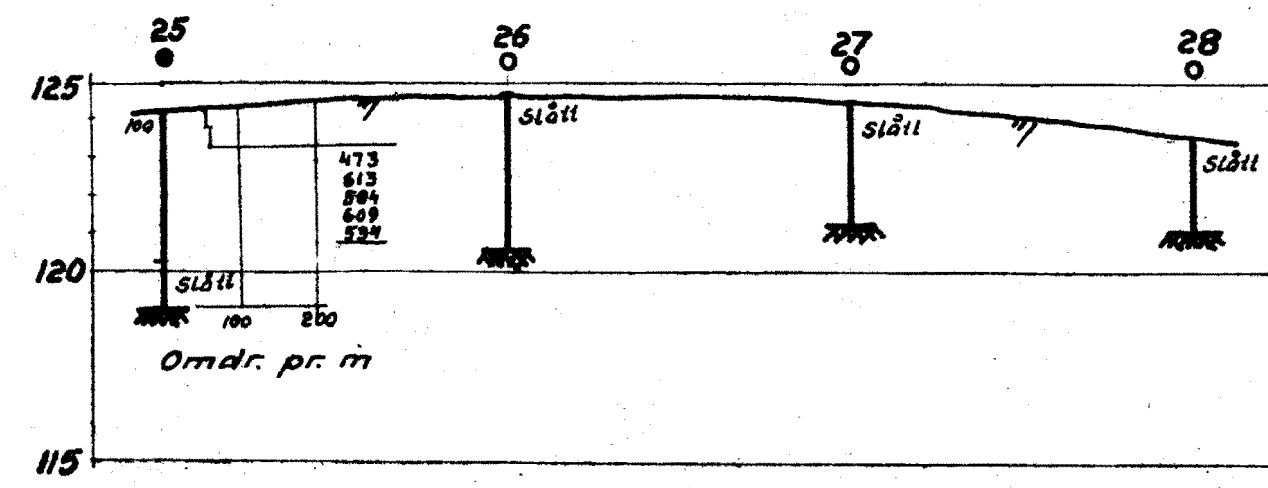
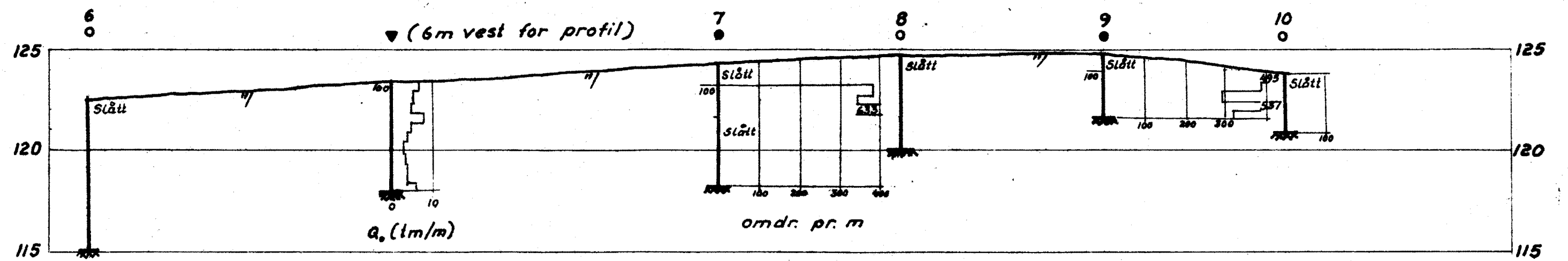
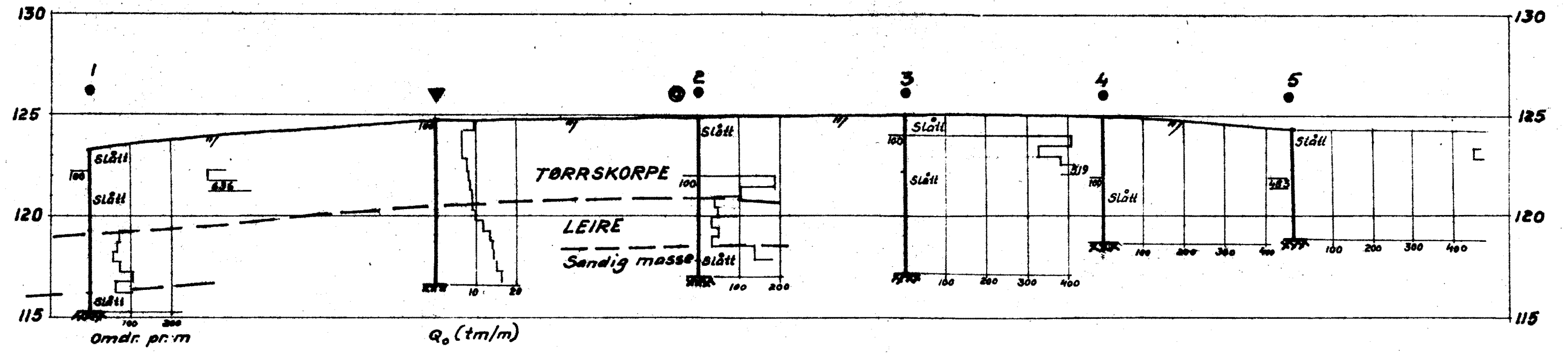
Det tas hensyn til prøvens tverrsnittssøking under forsøket. Skjærfastheten settes lik halve trykkfastheten.

Videre er 'uforstyrret' skjærfasthet s og omrørt skjærfasthet s' bestemt ved konusforsøk. Dette er en indirekte metode til bestemmelse av skjærfastheten, idet nedsynkningen av en konus med bestemt form og vekt måles og den tilsvarende skjærfasthetsverdi tas ut av en tabell.

Sensitiviteten $S_t = \frac{s}{s'}$, er forholdet mellom skjærfastheten i uforstyrret og omrørt tilstand. I laboratoriet er sensitiviteten bestemt på grunnlag av konusforsøk.

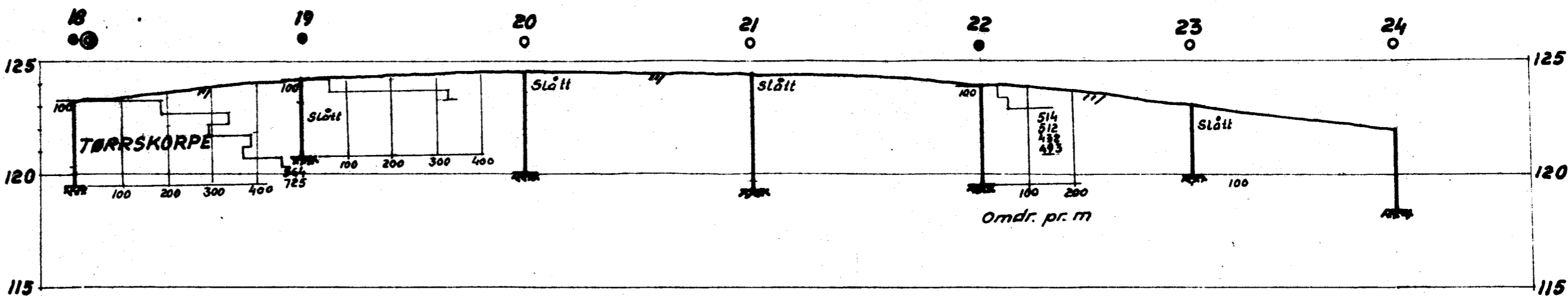
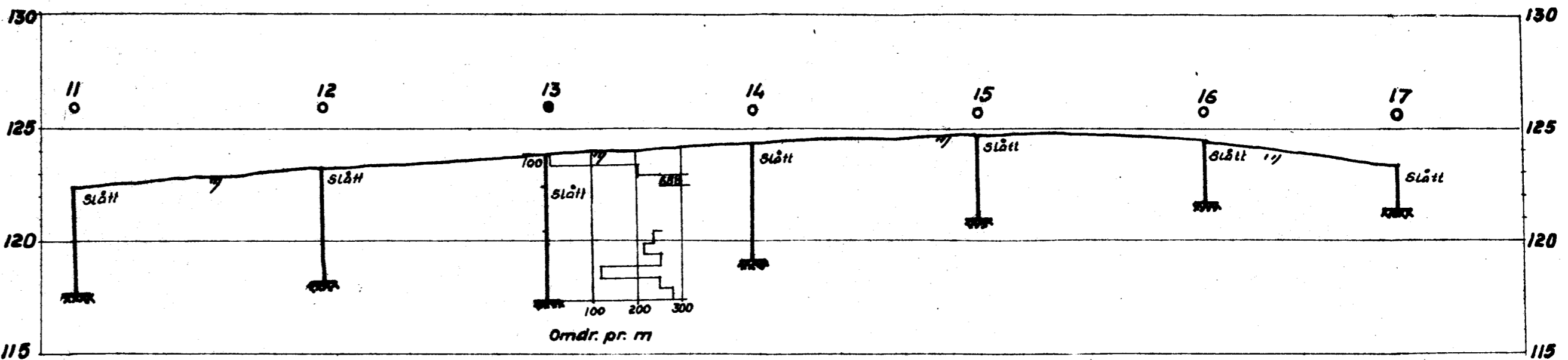
Sensitiviteten bestemmes også ut fra vingeborresultatene.

Ved små omrørte fastheter vil imidlertid selv en liten friksjon i vingeboret kunne influere sterkt på det registrerte torsjonsmoment, slik at sensitiviteten bestemt ved vingebor blir for liten.

Rettet :

LANGERUD SYKEHJEM <i>Personalboliger</i>	Målestokk 1:200	Kart ref. SO I 10
	R- 1268 Bilag 4	
OSLO KOMMUNE Geoteknisk kontor	Dato Aug. 74	

Rettet :

LANGERUD SYKEHJEM <i>Personalboliger</i> <i>Profil 11-17 og 18-24</i>	Målestokk 1:200	Kart ref. SO I 10
	R-1268 Bilag 5	
OSLO KOMMUNE Geoteknisk kontor	Dato Aug 74	